

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till
1) ellag för landskapet Åland och
2) landskapslag angående ändring av
5 § landskapslagen om rätt att idka nä-
ring i landskapet Åland.

Framställningens huvudsakliga innehåll.

I framställningen föreslås en ny lag med bestämmelser om elektricitet. Lagen skulle i likhet med den nuvarande uppställa regler för hur elmateriel och elanläggningar skall planeras, byggas, tillverkas och repareras samt underhållas och användas för att inte medföra fara eller störning. Dessutom skulle i lagen föreskrivas att samarbete och planering rörande elförsörjningen skall ske på ett sådant sätt att produktionen av elektricitet skulle motsvara behovet. De ärenden som ansluter sig till landskapets elförsörjning skulle handläggas av en därför särskilt utsedd elförsörjningsdelegation. Delegationen skulle tillsättas av landskapsstyrelsen och dess viktigaste uppgift skulle vara att utarbeta en s.k. elförsörjningsplan.

Elsäkerheten skulle liksom för närvarande övervakas genom besiktningar och genom kontroll av att de kompetenskrav som uppställs för dem som leder eltekniska arbeten och i vissa fall för dem som utför sådana arbeten är uppfyllda. Lagförslagets bestämmelser om elsäkerhet överensstämmer till stora delar med de gällande bestämmelserna. Dock skulle elmateriel som godkänts för användning i riket, Danmark, Norge eller Sverige inte behöva genomgå någon ytterligare besiktning i landskapet.

Ny är bestämmelsen om att elverken skulle handha ibruktagningsbesiktningar av inre installationer i byggnader som skall anslutas till deras distributionsnät. I den mån elverken för närvarande utför sådana besiktningar är det närmast fråga om kundservice.

I lagförslaget uppställs en allmän skyldighet för elverken att leverera elektricitet.

Allmän motivering

Den gällande landskapslagen angående elektriska anläggningar i landskapet Åland (18/44) bygger dels på lagen om elektriska anläggningar (FFS 167/28) och dels på förordningen angående verkställighet av lagen angående elektriska anläggningar (FFS 5/29), vilka således är ca 50 år gamla och de däri ingående bestämmelserna är i flera avseenden föråldrade. Den nuvarande lagen är i första hand avsedd att reglera säkerhetsfrågor och innehåller bestämmelser om avvärjande av störning och fara som orsakas av elektriska anläggningar och användningen av elektricitet. Med tanke på den utveckling som skett under den långa tid som gått sedan lagen utarbetades är det klart att lagens säkerhetsbestämmelser är i behov av revidering och komplettering.

Den nuvarande ellagen behandlar i mycket liten utsträckning elverkens allmänna organisationsfrågor. Frågor rörande tillstånd för elverk, elverkens verksamhetsområde eller omfattningen av dess verksamhet behandlas inte alls eller enbart i ringa utsträckning i den gällande lagen, men med tanke på de förändringar i samhällets behov av elförsörjning som ägt rum sedan lagens tillkomst finns det nu behov av reglering.

Det måste anses viktigt att i den nya lagen fästa större vikt än tidigare vid konsumentskyddsfrågor således skulle i lagen intagas bestämmelser om skyldighet att leverera elektricitet och bestämmelser om kvaliteten på elektriciteten dock med beaktande av de ekonomiska förutsättningarna för elverken och andra lönsamhetsaspekter som är att hänföra till elförsörjningen.

Viktigt är att en modernisering av de nuvarande föråldrade tillståndsbestämmelserna kommer till stånd. Antalet objekt som faller inom ramen för det nuvarande förfarandet vid ansökan om s.k. tekniskt tillstånd bör av praktiska orsaker inskränkas, t.ex. så att en del av dem hänförs till de objekt som är föremål för anmälningsskyldighet. Energipolitiska frågor skulle bättre komma att beaktas genom det föreslagna planeringssystemet. De uppgifter som skulle ankomma på den föreslagna elförsörjningsdelegationen sammanfaller i stor utsträckning med den som för närvarande handläggs av energirådet. I den föreslagna lagen tas inte ställning till huruvida energirådet skulle finnas kvar även i

fortsättningen utandetta blir en fråga som landskapsstyrelsen separat beslutar om.

I riket har nya regler om elektricitet införts genom el-lagen (FFS 319/79) och elförordningen (FFS 925/79). Till följd härav har lagen angående rättighet att idka näring (FFS 122/19) ändrats genom lagen om ändring av 3 § lagen angående rättighet att idka näring (FFS 320/79).

Följande remissinstanser har haft tillfälle att inkomma med utlåtande över lagförslaget: Ålands Elandelslag, Ålands Kraftverksaktiebolag, Ålands Eltekniska förening, Ålands Handelskammare, energirådet, elinspektören, kansliavdelningens allmänna byrå samt byggnads- och brandskyddsbyrå, stadsstyrelsen samt kommunstyrelserna.

Detaljmotivering.

E l l a g e n f ö r l a n d s k a p e t Å l a n d

1 kap. Allmänna bestämmelser.

1 §. Den nuvarande lagen innehåller bestämmelser om hur elektriska anläggningar skall utföras, drivas och skötas, men saknar helt regler för hur elförsörjningen skall planeras. Det samarbete rörande elförsörjningen som förekommer mellan elverken sker nu på frivillig väg. För att landskapets produktion och anskaffning av elektricitet skall kunna anpassas till behoven anser landskapsstyrelsen att regler bör uppställas för den fortsatta planeringen.

2 §. I den gällande ellagen har uttrycket elektrisk anläggning inte använts i den med gängse språkbruk överensstämmande betydelsen utan i en konkret och mera vidsträckt betydelse. De föreslagna

definitionerna syftar till att åstadkomma en klarare indelning och bättre överensstämmelse med nuvarande språkbruk.

Exempel på i 1 punkten avsedd elmateriel är bl.a. elgeneratorer, motorer, transformatorer, ackumulatorer, kopplingsanordningar, isolerade och oisolerade elledare, eldrivna apparater i industrin och hushållen samt konstruktionsdelar som är av betydelse för deras eltekniska funktion.

Med i 2 punkten nämnd elanläggning avses bl.a. transformator- och kopplingsstationer jämte elmateriel, mekaniska hjälpanordningar och stödkonstruktioner, elledningar jämte ledningsmateriel, isolatorer, stolpar och stöd, byggnaders inre elledningar jämte fördelningscentraler samt av flera elanordningar bestående ställverk inom industrier och fastigheter.

Med i 4 punkten nämnt kraftverk avses en helhet som byggts för elproduktion. Således kan till ett ångkraftverk anses höra, förutom kraftstationen, som omfattar pannor och turbogeneratorer, bl.a. bränslefförråd, kopplingsverk och avkylningssystem.

Den i 5 punkten intagna definitionen på elverk innebär att alla slag av elproduktion samt elöverföring, t.ex. fjärröverföring och distribution faller inom området för elverkens verksamhet och att de företag och inrättningar som bedriver sådana former av verksamhet skall betraktas som elverk.

Med i 7 punkten nämnd elskada avses skada som förorsakas av elström t.ex. vid kortslutning, eller läckande elström t.ex. vid jordning liksom även skada som förorsakas av elfält, magnetfält eller elektromagnetisk strålning. Som elskada betraktas däremot inte t.ex. mekanisk skada som elmateriel eller elanläggning åstadkommit.

Företag eller inrättning som enligt 2 mom. inte skall betraktas som elverk är t.ex. industriföretag, som på sitt eget område producerar elektricitet för eget behov, eller bostadsaktiebolag, som levererar elektricitet vilken inköpts gemensamt för fastighetens lägenheter.

3 §. Syftet med bestämmelsen är att precisera vad som avses med samarbete och planering av elförsörjning. Härvid kan påpekas att elförsörjningens ökade betydelse medfört att det är viktigt att de resurser som används utnyttjas på bästa möjliga sätt samt att valet av elproduktionsmetoder och elöverförings-system är tillfredsställande från samhällets synpunkt.

4 §. De krav på elsäkerhet som uppställs i paragrafen har saklig motsvarighet i den gällande ellagen.

5 §. Lagen skulle i överensstämmelse med vad som gäller enligt nuvarande lag tillämpas på vissa anordningar och anläggningar som inte kan anses vara elmateriel eller elanläggning, men som ändå kan åsamka i 4 § avsedd fara eller störning.

6 §. Bestämmelsen överensstämmer med bestämmelserna i gällande lag.

7 §. Genom landskapsförordningen om elektriska anläggningar (31/76) tillämpas handels- och industriministeriets beslut om elsäkerhetsföreskrifter (FFS 205/74), vari ingår bestämmelser om den kompetens som krävs för personer som utför visst eltekniskt arbete. Avsikten med förevarande paragraf är att det även i fortsättningen skall fastställas kompetenskrav endast för personer som leder arbeten och att det endast i särskilda fall skulle fastställas kompetenskrav för annan person som utför sådant arbete. För den som arbetar med planering och tillverkning av elmateriel skulle inga kompetenskrav uppställas, eftersom elmateriel kontrolleras genom förhandsbesiktning.

8 §. För närvarande är i paragrafen avsedd verksamhet beroende av enbart anmälan. För att övervakningen skall bli mer effektiv föreslår landskapsstyrelsen att det i fortsättningen skulle krävas tillstånd. Tillståndet föreslås inte bli beroende av prövning utan skulle beviljas om sökanden uppfyller de i 2 mom. nämnda förutsättningarna. En av förutsättningarna är att sökanden äger rätt att idka näring i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen om rätt att idka näring i landskapet Åland (11/57).

Med i 2 mom. avsett villkor avses t.ex. kravet att arbetsledare måste vara anställd i huvudsyssla. Anvisningarna skulle gälla t.ex. de utrymmen, arbetsredskap och mättningsanordningar som används vid yrkesutövningen.

10 §. Tillstånd skulle inte krävas för arbeten som är av engångskaraktär vilka således inte är att hänföra till näringsutövning utan i sådana fall skulle det anses tillräckligt med anmälan.

2 kap. Elverk

11 §. Avsikten med bestämmelsen är att landskapsstyrelsen skulle ges en möjlighet att övervaka elverkens allmänna standard. Tillstånd skulle inte kunna beviljas för kortare tid än 15 år, eftersom det annars skulle vara svårt för elverken att kunna bedriva den långtidsplanering som är en förutsättning för att verksamheten skall fungera. Om tillståndet har för kort giltighetstid kan det också omöjliggöra en ändamålsenlig planering av investeringarna.

13 §. Det skulle vid beviljande av elverkstillstånd inte vara fråga om någon egentlig ändamålsenlighetsprövning, utan tillstånd skulle beviljas om de i 1 mom. uppställda kraven är uppfyllda. För att elverkstillstånd skulle beviljas måste elverket uppfylla vad som i 3 och 4 §§ är föreskrivet. Trots att det alltså finns särskilt utsagt i nämnda paragrafer har det ändå, för klarheten sammanfattats i 13 § 1 mom. 3 punkten. Sökanden måste också antagas kunna uppfylla i 15 § uppställda krav.

14 §. För att i 3 § nämnda planering och samarbete skall kunna genomföras på ett för elförsörjningen ändamålsenligt sätt föreslås i paragrafen att elverken skall vara skyldiga att delta i arbetet och lämna landskapsstyrelsen nödvändiga uppgifter härför.

15 §. Elverk skulle vara skyldigt att leverera elektricitet för förbrukning i sådan utsträckning som kan anses vara normal. Härmed avses leverans till förbrukare som hör till elverkets sedvanliga krets av förbrukare och följaktligen skulle t.ex. inte sådana elverk som levererar enbart direkt till enskilda småförbrukare kunna tvingas att leverera till mycket stora förbrukare. Skyldigheten skulle också vara begränsad på så sätt att den inte skulle gälla vid exceptionella och svåra förhållanden varmed avses sådana fall då leverans av elektricitet blir oskäligt dyr eller då den tekniskt sett skulle vara synnerligen svår samt övriga motsvarande fall.

För att elkonsumenterna skall kunna få elektricitet på lika villkor, föreslår landskapsstyrelsen att enhetliga elleveransvillkor skulle tillämpas. Som jämförelse kan nämnas att i riket gäller ett av handels- och industriministeriet antaget beslut om allmänna elleveransvillkor (FFS 479/80, ändrat 1004/80). De däri ingående bestämmelserna är så utformade att de är tillämpbara på våra förhållanden och det föreligger således inte något hinder mot att antaga dem som blankettbestämmelser. För det fall att något elverk skulle anse det vara påkallat med särskilda elleveransvillkor, som tar hänsyn till t.ex. vissa lokala förhållanden, kunde de få tillämpas efter landskapsstyrelsens godkännande. I sådana fall skulle dock beaktas att villkoren inte får vara nämnvärt oförmånligare än de villkor som generellt tillämpas.

Med elverk som levererar elektricitet för allmänt bruk avses el-distributionsverk som levererar elektricitet till hushåll, lantbruk, till små och medelstora industrier samt till andra motsvarande elförbrukare.

16 §. Elverkstillstånd skulle kunna återkallas, t.ex. då ett elverk inte längre uppfyller förutsättningarna för beviljande av tillstånd, dock endast under förutsättning att skälig frist för avhjäl-pande av bristerna först givits.

3 kap. Elförsörjning

17 §. Förslag till den i paragrafen nämnda elförsörjningsplanen skulle uppgöras av en särskild delegation (19 §) för att sedan antagas av landskapsstyrelsen, antingen oförändrad eller med de ändringar som befunnits vara påkallade. Elförsörjningsplanen skulle uppgöras i enlighet med de direktiv som landskapsstyrelsen har för avsikt att utarbeta och vilka närmare skulle precisera de i paragrafens 2 mom. intagna bestämmelserna. En förutsättning för planens antagande är vidare att den är uppgjord i enlighet med denna lags syften, vilket alltså bl.a. innebär att den skall vara tillräckligt detaljerad för att systemet med byggnadstillstånd skall kunna förenklas så att byggnadstillstånd endast skulle behövas då fråga är om större projekt. Således bör alla elöverföringsanläggningar som överför energi till ett vidsträckt eldistributionsområde, varmed avses flera olika delar av landskapet, och har en märkspänning av minst 10 kilovolt intagas i planen.

Elförsörjningsplanen skulle uppgöras på basen av de olika elverkens egna planer som de är skyldiga att tillhandahålla delegationen (20 §). Delegationens uppgift skulle härvid vara att samordna elverkens planer till en enhetlig plan som fäster vikt vid att elproduktionen hålls i nivå med förbrukningen och att de regionala behoven tillgodoses. Planen kunde lämpligen innehålla bl.a. utredning rörande samarbete mellan de olika elverken, utredning om elanskaffningen och utredning om elöverföringssysteme samt prognoser rörande behovet av elkraft varav skulle framgå både landskapets interna elöverföring och den externa anslutningen. I planen intagen utredning över elverkens distributionsområde, distributionsteknik och reservmatningsarrangemang skulle närmast fungera som rekommendationer för elverken.

Förslag till elförsörjningsplan skulle uppgöras efter det att lagen trätt i kraft och justeras årligen samt bestå av dels en översiklig del, uppgjord för minst tio år, och dels en detaljerad del, uppgjord för minst tre år. Eftersom det inte skulle komma att krävas något byggnadstillstånd för vissa byggnadsprojekt som i planen föreslås

bli påbörjade under de två första åren av planens giltighetstid (21 § 2 mom. 1 punkten) är det särskilt viktigt att den delen av planen uppgörs med stor noggrannhet. För de övriga åren skulle planen utgöra närmast ett utkast.

Elförsörjningsplanen skulle vara en del av samhällets totalplanering och följaktligen är det viktigt att den beaktar även andra aspekter än de rent tekniska. Här kan särskilt nämnas frågor rörande industrilokalisering, tätortsutveckling, regionalpolitik och miljö. För att tillräcklig hänsyn skall kunna tas till den allmänna markanvändningsplaneringen och miljövärden krävs att elförsörjningsdelegationen har ett nära samarbete med planeringsrådet, organisationer vars verksamhet har anknytning till elförsörjningen och berörda myndigheter, främst de kommunala myndigheterna.

18 §. Vad beträffar de tre ledamöter som skulle representera elverken är avsikten den att alla de elverk som för närvarande finns skulle vara företrädade. Representanten för betydande elförbrukare kunde t.ex. vara en företrädare för någon energikrävande industri eller någon sektor inom näringslivet. Viktigt är att även andra områden än de som är direkt representerade i delegationen kunde få komma till tals, t.ex. vissa sakkunniga och större elförbrukare som inte har någon egen representant i delegationen. Den lagstadgade delegationen bör dessutom ha ett förtroendefullt samarbete med det samarbetsorgan som elproducenterna eventuellt har.

19 §. Elförsörjningsdelegationen skulle årligen för landskapsstyrelsen framlägga ett förslag till elförsörjningsplan i syfte att alltid ha en plan som är anpassad till de aktuella kraven. Förutom att uppgöra en elförsörjningsplan och handha de i paragrafen uppräknade uppgifterna skulle delegationen fungera som en kontaktlänk mellan landskapet och kommunerna. De anvisningar som landskapsstyrelsen har för avsikt att utarbeta skulle vara av energipolitisk och administrativ karaktär.

20 §. Eftersom elförsörjningsplanen är en sammanställning av de olika elverkens egna planer krävs det en uttrycklig bestäm-

melse om att elverken är skyldiga att tillhandahålla delegationen uppgifter om sina planer.

4 kap. Byggnadstillstånd.

21 §. Avsikten med förevarande bestämmelser är att för-
enkla tillståndsförfarandet jämfört med nuvarande
tillvägagångssätt. Vissa mindre anläggningar skulle således få
byggas utan i denna lag avsett byggnadstillstånd, om de enligt
elförsörjningsplanen skall inledas under de två första åren av
planens giltighetstid. Utan byggnadstillstånd skulle elverk som
ingår i elförsörjningsplanen kunna bygga elöverförings- och
distributionsanläggning med en märkspänning av högst 20 kilovolt,
så att utbyggandet av eldistributionsnätet kan ske kontinuerligt
genom elverkens försorg och motsvara elförbrukarnas behov. Utan
tillstånd skulle kraftverk kunna byggas om märkeffekten hos kraft-
verkets generatorer uppgår till högst 500 kilowatt, eftersom sådana
kraftverk endast är av ringa betydelse. Från övervakningssynpunkt
kan det ändå anses tillfredsställande, eftersom elverken är skyl-
diga att anmäla till landskapsstyrelsen att nya anläggningar tagits
i bruk (29 §).

Med elöverföringsanläggning avses sådan anläggning som över-
för elektricitet mellan olika eldistributionsområden medan
anläggning som överför elektricitet inom ett och samma område
benämns distributionsanläggning. Vidare kan konstateras att
med den kraftverkseffekt som nämns i 2 mom. 2 punkten avses den
sammanlagda effekten hos ifrågavarande kraftverks generatorer.

22 §. Avsikten är att landskapsstyrelsen skall bevilja till-
stånd för byggande av sådant kraftverk och sådan elöverförings-
anläggning som upptagits i den detaljerade delen av gällande elförsörjnings-
plan och som byggs i enlighet med vad därom sägs i planen. Planen
skulle alltså innehålla så detaljerade uppgifter om de projekt som
finns upptagna att landskapsstyrelsen skulle avslå ansökan endast om
vägande skäl föreligger. I 1 mom. nämnda vägande skäl är t.ex.

sådana stora förändringar i samhällsekonomin, elförbrukningen, bränsle-tillgången, kostnaderna för projektet eller i finansieringsmöjligheterna som inte har kunnat förutses när elförsörjningsplanen antogs. I 2 mom. nämnda vägande skäl kunde vara för handen när projektet är särskilt brådskande eller annat dylikt skäl och därför inte kunnat intagas i planen. Med villkor som kan vara erforderliga för tryggnad av elförsörjningen avses t.ex. villkor om skyldighet att delta i samkörning.

23 §. Enligt den gällande lagen krävs stadsfullmäktiges tillstånd för att elektrisk anläggning skall få uppföras inom Mariehamns stads område om inte anläggningen i dess helhet är förlagd till egen mark. Eftersom det inte kan anses föreligga några skäl för att även i fortsättningen ha kvar denna särbehandling vid byggande i staden, föreslås att tillstånd i fortsättningen skulle krävas såväl vad gäller staden som landskommunerna, dock enbart vad gäller område som omfattas av stads- eller byggnadsplan och område för vilket beslutats att stads- eller byggnadsplan skall uppgöras.

Bestämmelsen i 2 mom. har en direkt motsvarighet i gällande ellag.

24 §. Avsikten med avgifterna för byggnadstillstånd är att de skulle täcka kostnaderna för handläggningen av tillståndsärendena. Bestämmelser om de avgifter som skulle uppbäras finns för närvarande intagna i förordningen om avgifter för tillstånd att bygga kraftverk samt elöverförings- och eldistributionsanläggningar (FFS 110/80).

5 kap. Övervakning och besiktning

25 §. Vad gäller elsäkerheten innebär lagförslaget inte någon väsentlig ändring av den tekniska övervaknings- och besiktningsverksamhet som rör driftsäkerheten. Övervaknings- och besiktningsverksamheten skulle gälla både elmateriel och elanläggningar

samt i erforderlig utsträckning även planering, byggande, tillverkning och reparation.

Handels- och industriministeriets beslut om elsäkerhetsföreskrifter (FFS 205/74), som innehåller bestämmelser om undvikande av fara för liv, hälsa och egendom i anslutning till byggande, användning och skötsel av elektriska anläggningar, har bringats i kraft i landskapet genom landskapsförordningen om elektriska anläggningar (31/76).

26 §. I första hand skulle övervakningen och besiktningen i likhet med vad som föreskrivs i gällande lag ankomma på landskapsstyrelsen. För närvarande handhas ifrågavarande uppgifter av en besiktningsman (elinspektören) som genom avtal knutits till byggnads- och brandskyddsbyrån, förutom vad gäller besiktningar av centralantennanläggningar, vilka på grund av avtal handhas av Oy Yleisradio Ab. Eftersom dessa lösningar har visat sig fungera på ett tillfredsställande sätt anser inte landskapsstyrelsen det vara motiverat att i detta skede inrätta någon särskild tjänst för handhavande av ifrågavarande uppgifter.

Vid besiktningen kunde lämpligen kontrolleras att vid byggandet förfarits på sätt som föreskrivs i tillståndsbeslut, anmälan och, om byggandet baserat sig på fastställd elförsörjningsplan, att denna följts.

Beträffande elmateriel se motiveringen till 32 §.

27 §. Med tanke på säkerheten vid användningen av elektricitet är ibruktagningsbesiktningar och förbesiktningar av byggnaders inre elanläggningar av stor betydelse. Eftersom det här är fråga om ett mycket stort antal besiktningar kan det inte anses ändamålsenligt att generellt ålägga landskapsstyrelsen att utföra dem, utan det skulle istället ankomma på de elverk som levererar elektricitet direkt för allmän förbrukning (jfr motiveringen till 15 §). Elverken har även hittills verkställt ibruktagningsbesiktningar av byggnaders inre installationer, dels på begäran och dels på eget initiativ. Enligt lagförslaget skulle elverken nu åläggas skyldighet att utföra besiktningar av el-

anläggningar som skall anslutas till respektive elverks distributionsnät medan landskapsstyrelsen skulle ombesörja övriga ibruktagningsbesiktningar.

28 §. De besiktningsmän som landskapsstyrelsen anställer skulle ha lämplig teknisk utbildning och för uppgiften nödvändig erfarenhet. Härvid kan som jämförelse nämnas att person som leder av Elinspektionscentralen utförda besiktningar skall ha avlagt diplomingenjörsexamen inom elkrafttekniken vid högskola eller universitet samt inneha s.k. kompetensintyg av klass A, medan den som utför besiktningen skall ha förtrogenhet med elanläggningar av den typ som skall besiktigas och med bestämmelserna rörande dessa anläggningar. För de personer som utför besiktningar åt elverken skulle landskapsstyrelsen fatta särskilt beslut om kompetenskraven eftersom det här är fråga om flera personer för vilka lämpligen bör uppställas enhetliga krav. Landskapsstyrelsen anser att som allmän regel skulle gälla att person som är ansvarig för besiktning bör ha minst samma kompetens som fordras av den som planerat eller byggt föremålet för besiktningen.

29 §. Avsikten är att innehavare av elanläggning i allmänhet skall göra anmälan om färdigställande av anläggningen till landskapsstyrelsen eller i fall som avses i 27 § till elverk, i så god tid att också besiktningen skulle kunna ske före ibruktagningen av anläggningen. Landskapsstyrelsen kunde dock fastställa särskilda tidpunkter för elverken så att de kunde anmäla samtliga under ett kalenderårs tid färdigställda elanläggningar på en gång i början av därpåföljande kalenderår.

30 §. I paragrafen avsedda elanläggningar är t.ex. specialhögspänningsanläggningar (antennanläggningar för radio och television, röntgenanläggningar och lysrörsanläggningar m.m.).

31 §. Landskapsstyrelsen skulle med hänsyn till den allmänna säkerheten ha rätt att förbjuda användning av elanläggning, om anläggningen till sin konstruktion inte fyller de krav som ställs i denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser eller om den inte drivs på föreskrivet sätt. När fråga är om elanläggning vid elverk som levererar elektricitet för allmän förbrukning, skulle elkonsumenterna åsamkas oskäligt men av driftsförbud och härför föreslås att landskapsstyrelsen i stället skulle ombesörja att erforderliga reparationsåtgärder vidtages på innehavarens bekostnad, för det fall att han inte själv utför dem. Som en garanti för den som utför arbetet föreslås att arbetskostnaderna i första hand skulle erläggas ur landskapets medel och sedan indrivnas hos innehavaren.

32 §. Landskapsstyrelsen kan enligt gällande regler förordna att elmateriel skall besiktigas och godkännas innan den saluförs, överlåts eller tas i bruk men något sådant beslut har inte fattats. Vad beträffar elmateriel som godkänts i riket gäller att sådan materiel inte behöver genomgå någon ytterligare kontroll. Eftersom gällande bestämmelser givit upphov till osäkerhet om rättsläget så föreslår landskapsstyrelsen att all elmateriel besiktigas av landskapsstyrelsen, om den inte redan besiktigats i riket, Danmark, Norge eller Sverige. Ur säkerhetssynpunkt kan det anses acceptabelt att elmateriel som undergått prövning i riket eller de nämnda länderna utan ytterligare kontroll från landskapsstyrelsens sida får saluföras, överlåtas eller tas i bruk här för användning på sätt som avses i tillståndet.

De här avsedda besiktningarna är personalkrävande och fordrar en så omfattande utrustning att ett samarbete med Elinspektionscentralen bör komma till stånd. Detta kunde regleras genom avtal eller överenskommelseförordning. Landskapsstyrelsen har redan tidigare övervägt ett sådant förfarande och tog i det sammanhanget kontakt med den dåvarande besiktningsmyndigheten - Elektriska inspektora-tet - som ställde sig positiv. Besiktningen skulle ske dels genom typbesiktning och dels genom kontrollbesiktning på samma sätt

som för närvarande sker i riket. Bestämmelsen skulle naturligtvis gälla såväl näringsidkare som privatpersoner, även om det är uppenbart att det blir betydligt svårare att kontrollera att privatpersoner efterlever lagen.

33 §. Bestämmelsen överensstämmer med vad som föreskrivs i lagen om skydd i arbete (FFS 299/58). I paragrafen nämnd elmateriel av ringa betydelse är t.ex. enstaka eldriven hushållsapparat eller flyttbar lampa.

34 §. Bestämmelsen överensstämmer med vad därom är sagt i gällande lag; dock skulle även elverken ha möjlighet att uppbära avgifter för de besiktningsåtgärder som det ankommer på dem att utföra. Avgifternas storlek regleras för närvarande i bl.a. förordningen om avgifter för sådana besiktningar av elanläggningar som skall ombesörjas av elverk (FFS 89/80), förordningen om avgifter för besiktningar som skall ombesörjas av Elinspektionscentralen (FFS 191/80), förordningen om avgifter för övervakning av elarbeten (FFS 192/80), förordningen om avgifter för besiktning av hissar (FFS 993/80), förordningen om avgifter för besiktning av centralantennanläggningar (FFS 994/80) och förordningen om avgifter för besiktning av elmateriel (FFS 93/81).

35 §. För att elkonsumenter ska ha möjlighet att konstatera att elmaterielen är besiktigad och godkänd skulle landskapsstyrelsen kunna fastställa ett särskilt märke att användas på elmateriel som genomgått landskapsstyrelsens besiktning. Finland, Danmark, Norge och Sverige har särskilda märken och genom införande av ett särskilt åländskt märke skulle således all elmateriel som saluförs här ha någon form av kontrollmärke.

6 kap. Skada och olägenhet.

Lagförslagets regler om skada och olägenhet motsvarar i huvuddrag bestämmelserna i nuvarande landskapslag angående elektriska anlägg-

ningar, till vissa delar justerade. I terminologiskt och sakligt hänseende har de moderniserats och har uppgjorts med beaktande av de ändringar som till denna del ägt rum inom annan lagstiftning.

36 §. Den skyldighet att ersätta elskador som enligt paragrafen åvilar innehavare av elanläggning eller elmateriel oberoende av vållande begränsas i 37 § bl.a. så att den inte gäller vanliga hushållsapparater.

37 §. De elskador som elanläggning eller elmateriel förorsakar annan elanläggning eller annan elmateriel är till sin natur sådana att det i allmänhet förutsätts aktiva skyddsåtgärder från vardera sidan för undvikande av dem. Enligt lagförslaget bör därför de allmänna bestämmelserna i skadeståndslagen tillämpas på dessa skador. Innehavare av fastighet med lågspänningsinstallationer och innehavare av eldrivna apparater har inte möjligheter eller kompetens för kontinuerlig övervakning av anläggningarna. Dessa anläggningars driftsäkerhet är beroende av att konstruktionerna överensstämmer med elsäkerhetsbestämmelserna och att vederbörande elverk verkställt ibruktagningsbesiktning. Att fastställa ett allt för strängt ansvar skulle i detta fall vara oskäligt, varför det i lagförslaget föreslås att, liksom enligt gällande lag, de allmänna skadeståndsreglerna skulle tillämpas.

38 §. Bestämmelserna motsvarar i sakligt hänseende 6 kap. 1 § skadeståndslagen. Vid utformningen av paragrafen har beaktats den omständigheten att ansvar för elskada kan uppkomma oberoende av vållande.

39 §. Skadestånd skulle fastställas enligt 5 kap. skadeståndslagen och skulle således i allmänhet omfatta gottgörelse för person- och sakskada men i vissa fall skulle även sådan ekonomisk

skada som har samband med person- eller sakskada ersättas. Skadeståndslagens bestämmelser skulle tillämpas även på skadeståndsansvarets fördelning samt på dödsbos rätt att yrka på ersättning för immateriell skada.

40 §. Hänvisningarna föreslås intagna i klarläggande syfte. Av bestämmelsen följer att arbetstagares ansvar, i enlighet med reglerna om principalansvar, är sekundärt även i det fall att arbetsgivaren är skadeståndsskyldig för elskada utan att fel eller försummelse föreligger från arbetstagarens sida och att arbetstagarens skadeståndsansvar inte i något fall sträcker sig längre än vad i skadeståndslagen är föreskrivet.

41 §. Paragrafen motsvarar i sakligt hänseende bestämmelserna i nuvarande lag.

42 §. Paragrafens 1 mom. motsvarar i sakligt hänseende bestämmelsen i nuvarande lag. Dock anser landskapsstyrelsen att det i fall där det inte är fråga om rent strikt ansvar skulle vara skäligt att tillämpa den längre preskriptionstid som föreskrivs i skadeståndslagen.

43 §. Paragrafen motsvarar i sakligt hänseende bestämmelsen i nuvarande lag.

44 §. Bestämmelserna i denna paragraf överensstämmer i huvuddrag med motsvarande bestämmelser i nuvarande lag.

45 §. Huvudregeln att ägare av senare byggd anläggning är skyldig att ersätta kostnaderna för åtgärder som avses i 44 § 2 mom. överensstämmer med vad som är föreskrivet i gällande lag. Dock föreslås att vissa nya undantag från denna regel införs. Således skulle inte ägare av senare byggd elektrisk anläggning vara skyldig att ersätta ändring som skall företagas i tidigare byggd

anläggning till den del dessa medför nytta för ägaren av sist-nämnda anläggning, t.ex. på grund av minskade driftskostnader. Om den tidigare byggda anläggningen är exceptionellt utsatt även för sådana störningar som inom sedvanlig elverksteknik anses vara tillåtna, skall de kostnader, som föranleds av avlägsnandet av störningen eller faran på skäliga grunder jämkas. Exempel på anläggning som är mera utsatt än normalt är radiotekniska mätstationsstationer, som kan störas av t.o.m. relativt avlägsna elanläggningar.

46 §. Enligt gällande lag anses den elanläggning vara tidigare byggd för vilken tillstånd för byggande har sökts först. Efter-som lagförslaget inte innehåller bestämmelser om tillstånd för byggande i samma utsträckning som gällande lag, har som avgörande omständighet valts den tidpunkt då byggnadsarbetena på elanläggningen inleddes.

47 §. Den sakkunnignämnd som enligt gällande lag skall avge utlåtande i fall där meningsskiljaktighet uppstått, om huruvida elektrisk anläggning inverkar störande på annan anläggning eller vem som bör vidtaga åtgärd för avhjälpande av skadan, har aldrig blivit tillsatt. Då någon sådan nämnd inte kan anses behövas, föreslås att landskapsstyrelsen även i fortsättningen avgör sådana frågor.

48 §. Bestämmelserna i 46 § om när en anläggning skall anses vara byggd kan inte tillämpas på separat elmateriel, utan avgörande skulle i stället vara den tidpunkt när elmaterielen installerades på ifrågavarande driftställe eller, då fråga är om flyttbar materiel, när den togs i bruk.

49 §. Bestämmelsen överensstämmer i princip med vad som är föreskrivet i gällande lag. Vid fastställandet av kostnaderna för ändring av elanläggning skall vid behov beaktas även andra kostnader än dem som är att hänföra till själva konstruktionsändringen. Om t.ex. en elledning måste flyttas, kan till flyttningskostnaderna hänföras även kostnader för anskaffning eller hyra av nytt område för

ledningen. En förutsättning för uppkomsten av ersättningsskyldighet är att den elanläggning som skall flyttas ursprungligen byggts i överensstämmelse med gällande bestämmelser.

7 kap. Sökande av ändring.

50 §. Det är i paragrafen inte fråga om förvaltningsrättskipning utan ett slags begäran om rättelse i administrativ väg.

51 §. Beslut som landskapsstyrelsen fattat med stöd av de i paragrafen uppräknade bestämmelserna är att jämföra med de beslut som i riket fattas av Elinspektionscentralen, varför besvär, i enlighet med vad i rikslagen är föreskrivet, anförs hos handels- och industriministeriet.

52 §. Vad gäller beslut som landskapsstyrelsen fattat med stöd av de i 2 mom. uppräknade bestämmelserna skulle besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen på samma sätt som vad gäller besvär över beslut som handels- och industriministeriet fattat med stöd av motsvarande bestämmelser i rikslagen.

8 kap. Särskilda bestämmelser.

53 §. Enligt 11 § 2 mom. 14 punkten självstyrelselagen ankommer det på rikets lagstiftande organ att bestämma om allmän statistik. I föreliggande paragraf är det dock fråga om insamlande av uppgifter som är att hänföra till särskild statistik och som således hör till landskapets behörighetsområde. De statistiska uppgifter som är viktigast för elplaneringen är uppgifter om elproduktion, elförbrukning och kraftverken. Viktig är också den statistik som rör försäljning av elmateriel, eftersom det är möjligt att uppgöra förbrukningsprognoser med hjälp av sådana uppgifter.

54 §. Syftet med befullmäktigandet är att de som utför besiktningarna skall kunna utföra den i lagen avsedda tekniska övervakningen av elanläggningarna på ett smidigt och för resultatet tillfredsställande sätt.

55 §. Förevarande paragraf överensstämmer med vad i gällande lag är föreskrivet, dock så att bestämmelsen har utsträckts till att gälla även personer som handlägger i lagförslaget nämnda statistiska uppgifter.

56 §. Straffbestämmelserna i gällande lag innebär antingen bötesstraff eller högst ett års fängelsestraff för olovligt byggande eller olovlig drift av elektrisk anläggning. För brott mot lagen följer i övrigt bötesstraff. Den i förevarande lagförslag föreslagna straffskalan är lägre än i nuvarande lag men måste anses tillräcklig. Den gällande lagen ger inte tillräckligt effektiva medel mot saluförande och överlåtelse till annan av otillåtna elanordningar eller elanläggningar. För den skull har i lagförslaget intagits noggranna bestämmelser om förverkande till staten av egendomen och därav erhållen ekonomisk fördel. Bestämmelsen överensstämmer med vad i rikslagen är stadgat.

57 §. Den beslagtagningsrätt som i lagförslaget tilldelats polismyndighet är nödvändig för att saluförande och överlåtelse av otillåten elmateriel skall kunna förhindras.

59 §. Paragrafen överensstämmer i huvudsak med vad i gällande lag är föreskrivet. Dock föreslås i 1 mom. att bestämmelsen även skulle omfatta skadegörelse på byggnad som skyddar elanläggning, eftersom skadegörelsen indirekt kan skada själva anläggningen. Betydelsen av bestämmelsen i 2 mom. har ökat genom att elförsörjningen har fått en allt centralare betydelse i samhället och verkningarna av störningar som åsamkats elförsörjningen numera drabbar hela samhället.

60 §. Bestämmelsen som i sak överensstämmer med gällande lag är nödvändig då 28 kap. strafflagen inte är tillämplig eftersom elektricitet inte kan betraktas som lös egendom.

62 §. Paragrafens övergångsbestämmelser skulle ge elverken möjlighet att anpassa sig till de nya krav som kommer att ställas.

63 §. Eftersom i 8 § avsedda näringsidkare enligt landskapsförordningen om elektriska anläggningar skall göra anmälan om sin verksamhet till landskapsstyrelsen, så är det inte ändamålsenligt att kräva att de dessutom skall söka tillstånd enligt den föreslagna lagen.

65 §. De i 21 § föreslagna tillståndsbestämmelserna är till stora delar beroende av en elförsörjningsplan och det kan därför inte anses ändamålsenligt att börja tillämpa dem innan det föreligger någon plan. Landskapsstyrelsen föreslår därför att den gällande lagen tillämpas på tillstånd för byggande av i paragrafen nämnda objekt om byggandet påbörjas innan den första elförsörjningsplanen antagits.

66 §. Bestämmelsen överensstämmer med vad i gällande lag är föreskrivet.

67 §. Avsikten är att utarbeta en ny landskapsförordning, eftersom den gällande till stora delar är föråldrad. Ett flertal av de i riket gällande förordningar som antagits med stöd av el-lagen är direkt tillämpliga på förhållandena i landskapet och skulle således kunna intagas i landskapsförordningen som blankettbestämmelser. Dessutom finns i riket ett antal beslut som även skulle vara tillämpliga i landskapet men med tanke på den tid det tar att ändra en förordning skulle det vara mera ändamålsenligt att i stället intaga dem i ett särskilt landskapsstyrelsebeslut.

Avsikten är härvid att tillämpa samma förfarande som vad gäller beträffande t.ex. livsmedelslagstiftningen, nämligen att i författningssamlingen publicera en förteckning över alla de beslut som skall gälla i landskapet med de ändringar som landskapsstyrelsen eventuellt kan anse påkallade.

68 §. För att elverken skulle få tillräcklig tid att förbereda den besiktningsverksamhet som de enligt lagförslaget skall handha föreslås att besiktningarna inleds först tre månader efter det att lagen trätt i kraft.

L a n d s k a p s l a g e n o m r ä t t a t t i d k a
n ä r i n g i l a n d s k a p e t Å l a n d

De här föreslagna ändringarna föranleds av bestämmelserna i 8 och 11 §§ förslaget till ellag för landskapet Åland.

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

ELLAG FÖR LANDSKAPET ÅLAND

I enlighet med landstingets beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Denna lag tillämpas på produktion, överföring, distribution och användning av elektricitet samt på elmateriel och elanläggningar.

2 §.

I denna lag avses med:

- 1) elmateriel, apparat, maskin, anordning eller förnödenhet för produktion, överföring, distribution eller användning av elektricitet;
- 2) elanläggning, en funktionell helhet bestående av elmateriel och möjligen andra anordningar, förnödenheter och konstruktioner;
- 3) elöverförings- eller distributionsanläggning med en märkspänning av 20 kilovolt, en anläggning vars högsta tillåtna driftspänning är 24 kilovolt;
- 4) kraftverk, en för elproduktion byggd eller installerad helhet, bestående av kraftmaskineri, elanläggning och därtill hörande konstruktioner;
- 5) elverk, företag eller inrättning som för annat än eget bruk producerar eller överför elektricitet eller levererar sådan;
- 6) elförsörjning, elproduktion, elöverföring och eldistribution samt därtill ansluten verksamhet; samt
- 7) elskada, skada som förorsakats genom elström, elfält eller magnetfält.

Som elverk anses inte:

- 1) elproducent, vars kraftverks generatorer har en märkeffekt av sammanlagt högst 500 kilowatt och som levererar egen producerad elektricitet, förutom för egen konsumtion, till högst ett elverk;
- 2) sådant företag eller verk som tillgodoser en enda fastighets eller en enda fastighetsgrupps elbehov men som inte producerar elektricitet och inte levererar elektricitet till förbrukare utanför fastigheten eller fastighetsgruppen; eller
- 3) elproducent som för eget behov producerar enbart reservkraft.

3 §.

Samarbete och planering rörande elförsörjningen skall äga rum som i denna lag är stadgat. Härvid skall särskilt beaktas behovet av att upprätthålla och utveckla ett i ekonomiskt och tekniskt hänseende ändamålsenligt system för produktion, överföring och distribution av elektricitet, som beaktar hela landskapets och landskapets olika delars behov samt tar hänsyn till miljön.

4 §.

Elmateriel och elanläggningar skall planeras, byggas, tillverkas och repareras samt underhållas och användas på ett sådant sätt att de inte medför fara för liv, hälsa eller egendom och att de inte medför öskälig störning för omgivningen.

5 §.

Denna lag tillämpas även på telefon-, telegraf-, radio- och övriga kommunikationsanordningar och -anläggningar samt på databehandlingsanordningar, apparater för medicinskt bruk även-
som övriga motsvarande anordningar och anläggningar till den del dessa kan förorsaka i 4 § avsedd fara eller störning.

Denna lag tillämpas inte på elmateriel och elanläggningar som levereras till ort utanför landskapet.

6 §.

Tillämpningen av denna lag övervakas av landskapsstyrelsen.

7 §.

Landskapsstyrelsen kan bestämma att den som utför planerings-, byggnads-, reparations-, service- och driftsarbeten på elanläggningar samt reparationsarbeten på elmateriel skall inneha viss kompetens.

8 §.

Det är förbjudet att utan landskapsstyrelsens tillstånd förvärmässigt planera, bygga, reparera och underhålla elanläggningar samt reparera elmateriel.

Tillstånd som avses i 1 mom. skall beviljas om sökanden eller person i hans anställning är kompetent att leda i tillståndet avsedd verksamhet, sökanden äger rätt att idka näring i landskapet och har tillgång till sådana utrymmen och arbetsredskap som bör anses erforderliga. Till beslut angående tillstånd kan fogas

villkor och anvisningar vilka är påkallade för undvikande av fara och störning som avses i 4 §.

Landskapsstyrelsen kan återkalla tillstånd som lämnats enligt 1 mom. om tillståndshavaren fortgående bryter mot tillståndsvillkoren eller om någon av de i 2 mom. avsedda förutsättningarna för beviljande av tillstånd upphör och tillståndshavaren trots uppmaning inte inom skälig tid avhjälper bristen.

9 §.

I 8 § avsett tillstånd skall sökas skriftligen hos landskapsstyrelsen. Tillstånd behöver inte sökas för sådan verksamhet som kan anses vara av engångskaraktär.

I ansökan skall uppges:

- 1) sökandens namn, yrke och hemort;
- 2) den firma som används vid idkandet av rörelsen;
- 3) var och vilket slag av verksamhet sökanden ämnar bedriva och när han ämnar inleda verksamheten; samt
- 4) vem som leder i 8 § nämnda arbeten.

Till ansökan skall fogas:

- 1) utredning över sökandens rätt att idka näring i landskapet;
- 2) om sökanden är bolag, andelslag, förening, annan sammanlutning eller stiftelse, avskrift av bolagsordningen eller stadgarna och registerutdrag samt, vad gäller styrelsemedlemmarna och personligen ansvariga bolagsmän, i 1 punkten nämnd utredning;
- 3) utredning över vilken kompetens den person som kommer att leda i 8 § nämnda arbeten har;
- 4) utredning över tillbudsstående utrymmen och arbetsredskap; samt
- 5) övriga uppgifter som erfordras för utredning av verksamhetens art och omfattning.

Om ansökan är bristfällig skall sökanden beredas tillfälle att inom särskilt föreskriven tid komplettera den.

10 §.

Angående verksamhet som avses i 9 § och för vilken tillstånd inte erfordras skall anmälan göras till landskapsstyrelsen på sätt landskapsstyrelsen bestämmer.

2 kap.
Elverk.

11 §.

Elverk får bedriva verksamhet endast med tillstånd som landskapsstyrelsen beviljat för minst 15 och högst 40 år i sänder (elverkstillstånd).

Tillstånd kan beviljas finsk medborgare, inhemsk sammanslutning eller inhemsk inrättning.

12 §.

Elverkstillstånd skall sökas skriftligen hos landskapsstyrelsen.

I ansökans skall uppges:

- 1) sökandens namn och hemort;
- 2) den firma som sökanden ämnar använda; samt
- 3) var och vilket slag av verksamhet sökanden ämnar bedriva och när han ämnar inleda elverksdriften.

Till ansökan skall fogas:

- 1) utredning över sökandens rätt att idka näring i landskapet;
- 2) om sökanden är bolag, andelslag, förening, annan sammanslutning eller stiftelse, avskrift av bolagsordningen eller stadgarna och registerutdrag samt, vad gäller styrelsemedlemmarna och personligen ansvariga bolagsmän, i 1 punkten nämnt intyg;
- 3) utredning över vilka personer som kommer att leda planerings-, byggnads-, reparations-, service- och driftsarbeten på verkets elanläggningar och över deras kompetens;
- 4) erforderlig utredning över att elverket överensstämmer med de allmänna mål för elförsörjningen som avses i 13 § 1 mom. 3 punkten; samt
- 5) erforderlig utredning över i 13 § 1 mom. 2 punkten avsedda förutsättningar.

Om ansökan är bristfällig skall sökanden beredas tillfälle att inom särskilt föreskriven tid komplettera den.

13 §.

Elverkstillstånd skall, med iakttagande av vad i landskapslagen om rätt att idka näring i landskapet Åland är föreskrivet, beviljas

1) om sökanden har en i huvudsyssla anställd person som är kompetent att leda service- och driftsarbeten på elanläggningar samt såvida elverket utför planerings-, byggnads- och reparationsarbeten på elanläggningar, en i huvudsyssla anställd person som är kompetent att leda dessa arbeten;

2) om företaget eller inrättningen organisatoriskt, tekniskt och ekonomiskt förmår sköta den elförsörjningsuppgift som avses i ansökan; samt

3) om verksamheten överensstämmer med de av landskapsstyrelsen fastställda allmänna målen för elförsörjningen.

Företag eller inrättning, som är verksam inom ett område och inte levererar elektricitet direkt till allmänt bruk, kan av landskapsstyrelsen beviljas elverkstillstånd även om ledaren av service- och driftsarbetena samt planerings-, byggnads- och reparationsarbetena på sökandens elanläggningar är samma person om denna har tillräcklig kompetens för uppgifterna.

Landskapsstyrelsen kan bevilja tillstånd även om sökanden inte uppfyller i 1 mom. nämnda förutsättningar, om den elverksdrift som avses i ansökan inte kan ombesörjas på annat sätt eller om förvägran av tillstånd oskäligt skulle försvåra ordnandet av den i ansökan avsedda elförsörjningen.

Till tillståndsbeslut skall fogas de villkor som är påkallade för samarbete och planering som avses i 3 § samt för undvikande av fara och störning som avses i 4 §.

14 §.

Elverk är skyldigt att i enlighet med landskapsstyrelsens anvisningar delta i samarbete och planering som avses i 3 § samt att härför på begäran lämna landskapsstyrelsen erforderliga uppgifter om sin verksamhet och sina planer.

15 §.

Elverk skall dra försorg om att de som behöver elektricitet har möjlighet att, fränsett exceptionella och svåra förhållanden, erhålla elektricitet för förbrukning som kan anses vara normal.

Elverk som levererar elektricitet direkt för allmän förbrukning skall iakttaga av landskapsstyrelsen uppgjorda elleveransvillkor, i vilka de till elleverans anslutna rättigheterna och skyldigheterna för elverk och dess kunder anges, om inte landskapsstyrelsen för särskilt fall medgivit undantag härifrån.

Elverk skall på begäran lämna uppgifter om sina tariffer till landskapsstyrelsen.

16 §.

Iakttagar elverk inte denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser, kan landskapsstyrelsen, om elverket trots uppmaning inte inom särskilt föreskriven tid avhjälpt bristfälligheterna, återkalla elverkstillståndet.

Vägrar elverk att leverera elektricitet utan att i 15 § 1 mom. avsedda grunder föreligger, kan landskapsstyrelsen ålägga elverket att vid vite fullgöra sin skyldighet.

3 kap.

Elförsörjning.

17 §.

I syfte att trygga och utveckla elförsörjningen skall landskapsstyrelsen antaga en enhetlig plan beträffande från landskapets synpunkt betydelsefull produktion, anskaffning och överföring av elektricitet, nedan benämnd elförsörjningsplan.

Elförsörjningsplanen skall vara anpassad till hela landskapets energiförsörjning och skapa tillräckliga förutsättningar för vidtagande av åtgärder för elförsörjningen i landskapets olika delar samt även i övrigt vara uppgjord i enlighet med denna lags syften och i enlighet med landskapsstyrelsens anvisningar.

Elförsörjningsplanen skall bestå av en översiktlig del, som uppgörs för minst tio år, och en detaljerad del, som uppgörs för minst tre år.

18 §.

För att biträda landskapsstyrelsen vid handläggningen av ärenden som ansluter sig till landskapets elförsörjning tillsätter landskapsstyrelsen för två år i sänder en elförsörjningsdelegation, nedan benämnd delegationen. Delegationen skall bestå av åtta ordinarie ledamöter, för vilka jämväl utses personliga ersättare. Delegationens ordförande skall representera landskapet, tre medlemmar skall representera elverken, en Mariehamns stad, en fasta Ålands kommuner, en skärgårdens kommuner och en betydande elförbrukare.

19 §.

Delegationen skall årligen framlägga ett förslag till elförsörjningsplan, ta initiativ och göra framställningar i anslutning till elförsörjningen samt avge utlåtanden om andra ärenden inom sitt verksamhetsområde och även i övrigt bistå landskapsstyrelsen i angelägenheter inom delegationens verksamhetsområde.

Delegationen skall i sin verksamhet iakttaga landskapsstyrelsens anvisningar.

20 §.

Elverk är skyldigt att lämna delegationen de uppgifter om sina planer som enligt landskapsstyrelsens anvisningar skall ingå i elförsörjningsplanen.

4 kap.

Byggnadstillstånd.

21 §.

För byggande av kraftverk samt elöverföringsanläggning och elverks distributionsanläggning på över 1.000 volt krävs, om inte i 2 mom. är annat stadgat, landskapsstyrelsens tillstånd.

I 1 mom. avsett tillstånd erfordras inte för

1) byggande av kraftverk vars generators märkeffekt är högst 10.000 kilowatt eller elöverföringsanläggning vars märkspänning är högst 20 kilovolt vilka upptages i den detaljerade delen av gällande elförsörjningsplan, om det av planen framgår att byggandet skall inledas under de två första åren av planens giltighetstid; inte heller för

2) byggande av annat kraftverk, om märkeffekten hos kraftverkets generatorer uppgår till högst 500 kilowatt, eller för byggande av elöverförings- och distributionsanläggning med en märkspänning av högst 20 kilovolt, om anläggningen byggs av elverk, som omfattas av elförsörjningsplanen inom sitt eldistributionsområde.

Anmälan om byggande av kraftverk, för vilket enligt 2 mom. 1 punkten inte erfordras tillstånd, skall göras till landskapsstyrelsen senast två månader innan byggnadsarbetet inleds.

22 §.

Landskapsstyrelsen skall bevilja tillstånd till byggande av i 21 § 1 mom. avsedda kraftverk eller elöverföringsanläggningar om

1) kraftverket eller elöverföringsanläggningen byggs i enlighet med vad därom är sagt i den detaljerade delen av gällande elförsörjningsplan; och

2) vägande skäl att avslå ansökan inte föreligger.

Tillstånd att bygga kraftverk eller elöverförings- eller distributionsanläggning som avses i 21 § 1 mom. och som inte byggs i enlighet med vad därom är sagt i den detaljerade delen av gällande elförsörjningsplan kan av vägande skäl beviljas av landskapsstyrelsen, om kraftverket eller elöverföringsanläggningen bör intagas i elförsörjningsplanen.

Till tillståndet skall fogas de villkor som är påkallade för undvikande av fara och störning som avses i 4 § och för trygghet av elförsörjningen.

23 §.

För byggande av elöverförings- och distributionsanläggning inom sådant område, för vilket stads- eller byggnadsplan fastställts eller för vilket beslutats att stads- eller byggnadsplan skall uppgöras fordras stads- eller kommunfullmäktiges samtycke, om inte byggnadsprojektet i sin helhet utförs på den byggandes egen mark. Utan särskild skäl får samtycke dock inte förvägras eller villkor för dess beviljande uppställas, om vägran eller villkor åsamkar sökanden oskäligt men.

Uppstår meningsskiljaktighet om huruvida fullmäktige har särskilda skäl att förvägra samtycke eller huruvida vägran eller villkor för samtycke åsamkar sökanden oskäligt men, avgörs saken av landskapsstyrelsen på ansökan.

24 §.

För byggnadstillstånd varom stadgas i denna lag kan landskapsstyrelsen uppbära avgifter i enlighet med vad därom i riket är stadgat.

5 kap.

Övervakning och besiktning.

25 §.

För undvikande av fara och störning som avses i 4 § skall elmateriel och elanläggningar besiktigas samt efterlevnaden av denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser övervakas på sätt i detta kapitel stadgas.

26 §.

Övervakningen och besiktningen ankommer på landskapsstyrelsen.

Landskapsstyrelsen biträds vid besiktningarna, dock inte vad beträffar i 27 § nämnda ibruktagningsbesiktningar, av besiktningsmän som förordnats av landskapsstyrelsen.

27 §.

Elverk som levererar elektricitet direkt till allmänt bruk skall, under övervakning av landskapsstyrelsen, ombesörja ibruktagningsbesiktningar av elanläggningar som skall anslutas till dess distributionsnät och som betjänar fastighets interna elförsörjning samt andra till sin art och omfattning därmed jämförbara elanläggningar med en märkspänning av högst 1.000 volt och därtill eventuellt hörande transformator med en märkspänning av högst 20 kilovolt, om inte landskapsstyrelsen särskilt förordnat att elanläggningen skall besiktigas genom landskapsstyrelsens försorg.

28 §.

I 26 § 2 mom. nämnda besiktningsmän skall ha lämplig teknisk utbildning och för uppgiften nödvändig erfarenhet.

För andra än i 1 mom. nämnda personer som utför i denna lag avsedda besiktningar och för dem som är ansvariga ledare för verksamheten bestämmer landskapsstyrelsen kompetenskraven.

Den som utför eller är ansvarig ledare för besiktningarna får inte inom elverk eller annat företag vara i en sådan ställning att hans opartiskhet som inspektör äventyras.

29 §.

Innehavare av elanläggning skall för besiktning och övervakning anmäla om ibruktagande av ny eller ändrad elanläggning till den som ombesörjer ibruktagningsbesiktningen av anläggningen. Anmälan skall inlämnas inom av landskapsstyrelsen föreskriven tid.

30 §.

Landskapsstyrelsen kan bestämma att elanläggning av visst slag inte får tas i bruk förrän den besiktigats och godkänts.

31 §.

Om det vid besiktning av elanläggning eller av elmateriel, som är ansluten eller avsedd att anslutas till anläggningen, konstateras att anläggningen eller materielen inte fyller de krav som ställs i denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser eller att dess användning eller service inte anordnats i enlighet med denna lag

eller med stöd av den utfärdade bestämmelser, skall den som verkställer besiktningen uppmana innehavaren av anläggningen att avhjälpa bristerna eller försummelserna samt vid behov utsätta en frist för vidtagande av de åtgärder som är påkallade.

Iakttagar innehavaren av elanläggning inte uppmaningen om reparation och är det fråga om annan elanläggning än sådan som hör till elverk, vilket levererar elektricitet för allmän förbrukning, kan landskapsstyrelsen, efter att ha berett innehavaren av anläggningen tillfälle att bli hörd, förbjuda användningen av anläggningen eller materielen, om anläggningens innehavare inte inom av landskapsstyrelsen fastställd tid vidtagit erforderliga reparationer.

Om det är fråga om elanläggning som hör till elverk vilket levererar elektricitet för allmän förbrukning, kan landskapsstyrelsen, efter att ha berett innehavaren av anläggningen tillfälle att bli hörd, ålägga denna att vidtaga erforderliga reparationer vid vite eller vid äventyr att landskapsstyrelsen låter utföra arbetena på innehavarens bekostnad. Kostnaderna härför erläggs av landskapet och indrivs hos elanläggningens innehavare.

32 §.

Elmateriel får i landskapet inte saluföras, överlåtas eller tas i bruk innan materielen vederbörligen besiktigats och godkänts av landskapsstyrelsen på sätt och i utsträckning som landskapsstyrelsen bestämmer.

Elmateriel som godkänts för användning i riket, Danmark, Norge eller Sverige behöver inte undergå i 1 mom. avsedd besiktning.

33 §.

Medför användning av elmateriel eller elanläggning omedelbar fara för liv, hälsa eller egendom, skall den som verkställer besiktningen, sedan han om möjligt berett innehavaren av anläggningen tillfälle att bli hörd, omedelbart förbjuda användningen av materielen eller anläggningen, eller förordna att den skall avskiljas från elnätet. Förbud eller förordnande skall omedelbart efterkommas och den som verkställer besiktningen skall, om åtgär-

den inte gäller elmateriel eller elanläggning av ringa betydelse, utan dröjsmål hänskjuta ärendet till landskapsstyrelsen för avgörande. Landskapsstyrelsen skall handlägga ärendet i brådskande ordning.

34 §.

För övervaknings- och besiktningsåtgärder samt övriga prestationer, som avses i denna lag eller med stöd av den utfärdade föreskrifter och som utförs av landskapsstyrelsen eller elverk, kan avgifter uppbäras i enlighet med vad därom i rikslagstiftningen är stadgat.

35 §.

Landskapsstyrelsen kan fastställa ett särskilt märke att användas på i 32 § 1 mom. avsedd elmateriel utvisande att den är besiktigad och godkänd i enlighet med gällande bestämmelser.

6 kap.

Skada och olägenhet.

36 §.

Skyldighet att ersätta elskada åvilar, oberoende av vållande, innehavaren av den elmateriel eller elanläggning som varit orsak till skadan, om inte i detta kapitel annorlunda stadgas.

37 §.

Innehavare av elmateriel eller elanläggning ansvarar för elskada i enlighet med i skadeståndslagen (FFS 412/74) stadgade grunder

1) om elskadan åsamkats annan elmateriel eller elanläggning vars märkspänning överstiger 400 volt eller

2) om elskadan har förorsakats av sådan till fastighets inre elförsörjning hörande elmateriel eller elanläggning eller därtill ansluten elmateriel eller elanläggning, vars märkspänning uppgår till högst 400 volt.

38 §.

Har den skadelidande medverkat till skadan eller har även annan omständighet som inte har samband med elmaterielen eller elanläggningen eller dess användning varit orsak till skadan, kan skadeståndet jämkas efter vad som är skäligt.

Ersättning för personskada, för vilken innehavaren av elmateriel eller elanläggning ansvarar oberoende av vållande, får nedsättas på grund av den skadelidandes medverkan endast om den skadelidande själv, eller, då fråga är om försörjningsersättning som utbetalas efter förolyckad person, den förolyckade har medverkat till skadan annorledes än genom lindrigt vållande.

39 §.

Vid fastställande av skadestånd skall iakttagas vad i 5 kap., 6 kap. 2 och 3 §§ samt 7 kap. 3 § skadeståndslagen är stadgat.

40 §.

I fråga om det skadeståndsansvar vilket åvilar person, som är anställd hos innehavare av elmateriel eller elanläggning, iakttages bestämmelserna i skadeståndslagen och landskapslagen angående tillämpning av lagen om arbetsavtal (5/71).

41 §.

Har elskada förorsakats av elmateriel eller elanläggning, i fråga om vilken skadeståndsansvar uppkommer utan vållande, ansvarar sådan ägare som har överlåtit materielen eller anläggningen att användas av annan, för den uppkomna skadan på samma sätt som innehavaren av materielen eller anläggningen, dock högst till ett belopp som motsvarar materielens eller anläggningens värde. Innehavare av elmateriel eller elanläggning är dock skyldig att ersätta ägaren vad denne sålunda erlagt om inte domstol finner att ägaren skall svara för skadan.

42 §.

Ersättning för elskada, som innehavare av elmateriel eller elanläggning eller någon som handlat på hans vägnar inte uppsåtligt eller av vållande åsamkat, skall vid äventyr att rätten till ersättning förfaller yrkas inom två år från det skadan inträffade.

På preskription av annan än i 1 mom. avsedd elskada tillämpas vad i 7 kap. 2 § skadeståndslagen stadgas om preskription av skadestånd.

43 §.

Ägare eller innehavare av elmateriel eller elanläggning, som har erlagt i denna lag avsett skadestånd, är berättigad att återfå det belopp han erlagt av den som förorsakat skadan enligt de grunder som gäller för dennes skadeståndsansvar.

44 §.

Asamkar elanläggning störning eller fara för annan elanläggning eller för telegraf-, telefon-, radio- eller annan motsvarande anläggning eller användningen av dessa, eller genom förmedling av dem förorsakar störning eller fara för utomstående, skall ägaren av den senare byggda anläggningen i fråga om sin anläggning vidtaga de åtgärder som erfordras för avhjälpande av störningen eller faran.

Om störning eller fara kan avhjälpas till kostnader, vilka är avsevärt lägre än kostnaderna för åtgärder som avses i 1 mom., genom ändring eller komplettering av tidigare byggd anläggnings tekniska konstruktion och detta kan ske utan oskäligt men för anläggningens funktion, skall dock den tidigare byggda anläggningens ägare företaga erforderliga ändringar eller kompletteringar i fråga om sin anläggning.

45 §.

Ägare av senare byggd anläggning är skyldig att ersätta kostnaderna för åtgärder som avses i 44 § 2 mom. När kostnaderna fastställs skall beaktas den nytta eller olägenhet som åtgärden

eventuellt medför för ägaren till den tidigare byggda anläggningen på grundvalen av att anläggningens prestationsförmåga eller driftskostnader förändrats. Beror störningen eller faran helt eller delvis på att den tidigare byggda anläggningen inte överensstämmer med de bestämmelser som gäller för densamma eller att den inte utförts i överensstämmelse med allmänt vedertagna eltekniska principer, är den anläggningens ägare skyldig att på egen bekostnad försätta anläggningen i vederbörligt skick.

Förorsakar tidigare byggd anläggning exceptionell störning eller fara eller är sagda anläggning exceptionellt utsatt för störning eller fara, skall kostnaderna för avhjälpande av störningen eller faran enligt vad som är skäligt fördelas mellan anläggningarnas ägare eller i sin helhet påföras ägaren av den tidigare byggda anläggningen.

46 §.

Såsom senare byggd av två anläggningar eller delar därav anses den som börjat byggas senare. Ändras anläggning eller del därav till sitt driftsätt eller sin tekniska konstruktion så att anläggningen eller dess drift förorsakar i 44 § 1 mom. avsedd störning eller fara eller att anläggningen blir väsentligt mera utsatt för störning eller fara, anses dock anläggningen till denna del vara byggd vid tidpunkten för ändringen.

47 §.

Uppnås inte enighet om de åtgärder som erfordras för avhjälpande av störning eller fara som avses i 44-46 §§ eller om storleken av de därav föranledda kostnaderna eller deras fördelning, avgör landskapsstyrelsen saken.

48 §.

Vad i 44 - 47 §§ är stadgat om elanläggning gäller i tillämpliga delar även separat elmateriel.

49 §.

Om det sedan byggnadsarbetena inletts på elanläggning eller del därav, i dess närhet kommer att byggas eller har byggts kommunikationsled, flygfält, gas, vatten- eller annan motsvarande ledning, byggnad eller annan konstruktion på ett sådant sätt att elanläggningen med hänsyn till den allmänna säkerheten eller för skyddande av anläggningen bör ändras, är elanläggningens ägare skyldig att utföra erforderliga ändringar. Härav föranledda kostnader skall dock ersättas av kommunikationsledens, flygfältets, ledningens, byggnadens eller konstruktionens ägare.

7 kap.

Sökande av ändring.

50 §.

Den som är missnöjd med åtgärd som vidtagits eller föreskrift som meddelats av den som leder eller utför besiktning får yrka att ärendet handläggs av landskapsstyrelsen. Yrkandet skall framställas skriftligen till landskapsstyrelsen inom 30 dagar efter dagen då åtgärden vidtogs eller föreskriften delgavs.

51 §.

Ändring i beslut, som landskapsstyrelsen fattat på grundvalen av 8, 27, 31 § 2 mom., 32 eller 33 § denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser söks, såvitt gäller beslutets laglighet, hos handels- och industriministeriet genom besvär, med iakttagande av vad i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (FFS 154/50) är stadgat. Landskapsstyrelsens beslut skall oberoende av att ändring sökts iakttagas, om inte ministeriet annorlunda bestämmer.

52 §.

Ändring får endast sökas i beslut som ministeriet fattat i egenskap av besvärsmyndighet, om fråga är om lagligheten av beslut om avslag på en i 8 § 1 mom. avsedd tillståndsansökan. Ändring får inte sökas i landskapsstyrelsens

med stöd av denna lag fattade beslut om föreläggande av vite.

I av landskapsstyrelsen med stöd av 7, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 22, 23, 30, 31 § 3 mom. eller 47 § denna lag fattat beslut får ändring sökas, såvitt gäller beslutets laglighet, genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

8 kap.

Särskilda bestämmelser.

53 §.

Innehavare av elverk och elanläggning samt den som tillverkar, bygger, importerar och säljer elmateriel och elanläggningar skall meddela landskapsstyrelsen de statistiska och motsvarande uppgifter som landskapsstyrelsen finner nödvändiga rörande elproduktion, elöverföring och eldistribution samt rörande elmateriel och elanläggningar ävensom rörande tillverkning, byggande och försäljning av dylika.

54 §.

Den som utför i denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser avsedda besiktningar äger rätt att för övervakningen av att bestämmelserna iakttages få granska elanläggnings samtliga delar samt elanläggnings eller elmateriels lager, försäljnings- och driftsställen samt att erhålla för övervakningen och besiktningen erforderliga uppgifter om dessa.

55 §.

Den som vid fullgörandet av uppgifter som avses i denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser fått kännedom om affärs- eller yrkeshemlighet får inte yppa denna för utomstående eller utnyttja den till sin fördel.

56 §.

Den som bryter mot denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser skall, om inte annorstädes i lag härför är stadgat strängare straff, för överträdelse av bestämmelserna om elmateriel och elanläggningar samt elförsörjning dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den ekonomiska fördel som gärningsmannen eller den på vars vägnar eller till vars förmån han handlat erhållit genom i 1 mom. avsedd överträdelse skall dömas förbruten till staten. Kan fördelen inte noggrant beräknas skall den uppskattas med beaktande av verksamhetens art och omfattning. Den egendom eller dess värde, i fråga om vilken i 1 mom. avsedda bestämmelser överträtts, skall helt eller delvis dömas förbruten till staten, om detta inte med beaktande av att fråga är om en ringa överträdelse är oskäligt.

Landskapsstyrelsen äger rätt att förordna om avbrytande av byggnadsarbete som inletts utan i denna lag avsett tillstånd eller förbjuda användning av elanläggning eller kraftverk som byggs utan tillstånd.

57 §.

Polismästaren har rätt att på begäran av landskapsstyrelsen förordna om beslagtagande av i 32 § avsedd elmateriel som är till salu i handeln och som inte vederbörligen besiktigats och godkänts.

Beslag som skall ske i vittnens närvaro och över vilket protokoll skall föras är i kraft till dess fråga angående förverkande av elmaterielen avgjorts genom laga kraft vunnen dom eller polismästaren annorlunda förordnar på framställning av landskapsstyrelsen.

58 §.

Polismyndighet skall vid behov ge handräckning i ärenden som gäller övervakning av efterlevnaden av denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser samt ge handräckning vid verkställigheten av beslut rörande användande av tvångsmedel som avses i 31, 33 och 56 §§ denna lag.

59 §.

Vad i 34 kap. 10 § och 35 kap. 1 § strafflagen är stadgat om skadegörelse på där nämnd egendom eller om försök till sådan gärning skall tillämpas även då gärningen riktar sig mot elanläggningar jämte byggnader eller mot kraftverk.

Den som hindrar eller stör användningen av kraftverk eller
överföringsanläggning skall dömas till straff som stadgas i 34 kap.
1 § strafflagen är stadgat.

Den som olovligt tillgrip sig eller försöker tillgrip
göra sig elektricitet i syfte att tillgripa den för egen eller
annans räkning, skall dömas för stöld eller försök till stöld
på sätt i 28 kap. strafflagen är stadgat.

Denna lag skall i tillämpliga delar iakttagas även i fråga om
sådan elmateriel och sådana elanläggningar som är färdiga
eller vilkas tillverkning eller byggande har inletts när denna
lag träder i kraft.

Överföringsanläggningar och kraftverk som äro tillståndsgifvade
och som äro tillståndsgifvade för att tillåtas användas för
ansökan om tillstånd som avses i 1 § skall av de elverk som
äro verksamma när denna lag träder i kraft tillställas landskaps-
styrelsen inom ett år från lagens ikraftträdande.

Uppfyller i 1 mom. avsett elverk inte de villkor som skall
uppställas för beviljande av tillstånd, kan landskapsstyrelsen
bevilja elverket en frist på högst fem år för uppfyllande av
villkoren. Fristen kan av synnerligen vägande skäl förkortas med

högst ett år i sänder.
Förskriter i 2 mom. avsett elverk inte inom den utsatta fris-
ten verkar i ett skick som överensstämmer med villkoren för
beviljande av tillstånd och med gällande bestämmelser, skall

landskapsstyrelsen förvägra det avsett elverket tillstånd.
Landstingsstyrelsen förvägra det avsett elverket tillstånd om
landstingsstyrelsen förvägrar det avsett elverket tillstånd.
Landstingsstyrelsen förvägra det avsett elverket tillstånd om
landstingsstyrelsen förvägrar det avsett elverket tillstånd.

Landstingsstyrelsen förvägra det avsett elverket tillstånd om
landstingsstyrelsen förvägrar det avsett elverket tillstånd.
Landstingsstyrelsen förvägra det avsett elverket tillstånd om
landstingsstyrelsen förvägrar det avsett elverket tillstånd.

förordningen om elektriska anläggningar (31/76).

Landskapsstyrelsen kan dock förordna att i 1 mom. avsedd näringsidkare inom en av landskapsstyrelsen bestämd skälig tid skall uppfylla de villkor i fråga om utrymmen och arbetsredskap som uppställts för beviljande av i 8 § 2 mom. föreskrivet tillstånd.

64 §.

Elförsörjningsdelegationen skall inom ett år efter det den tillsatts tillställa landskapsstyrelsen den första av i denna lag avsedda elförsörjningsplaner.

65 §.

Innan landskapsstyrelsen antagit den första elförsörjningsplanen krävs för byggande av i 21 § avsedda kraftverk samt elöverföringsanläggningar och elverks distributionsanläggningar på över 1.000 volt, som påbörjas efter denna lags ikraftträdande, tillstånd i enlighet med vad i landskapslagen angående elektriska anläggningar i landskapet Åland (18/44) är föreskrivet.

66 §.

Beträffande statens elektriska anläggningar i landskapet Åland gäller vad därom särskilt är föreskrivet.

67 §.

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

Landskapsstyrelsen kan besluta att bestämmelser som med stöd av ellagen (FFS 319/79) eller med stöd av den utfärdade förordningar, vilka antagits i landskapet, utfärdats av riksmyndighet, skall äga tillämpning även i landskapet Åland,

antingen i oförändrad lydelse eller med av landskapsstyrelsen föreskrivna ändringar.

68 §.

Denna lag träder i kraft den 198 .

Genom denna lag upphävs landskapslagen den 31 augusti 1944 angående elektriska anläggningar i landskapet Åland (18/44) och däri senare gjorda ändringar. Den med stöd därav utfärdade landskapsförordningen förblir dock fortfarande i kraft om inte genom landskapsförordning annorlunda bestäms.

Den i 18 § nämnda elförsörjningsdelegationen kan tillsättas redan före denna lags ikraftträdande.

Elverk skall inleda i 27 § avsedda i bruktagningsbesiktningar senast den 198 om inte landskapsstyrelsen beviljat elverket rätt att inleda besiktningarna senare. Landskapsstyrelsen skall på förhand underrättas om inledandet av besiktningarna.

I fråga om ersättande av skada som uppkommit före denna lags ikraftträdande tillämpas tidigare lag.

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av 5 § landskapslagen om rätt att idka näring i landskapet Åland.

I enlighet med landstingets beslut ändras 5 § inledningssatsen och 10 punkten landskapslagen den 10 april 1957 om rätt att idka näring i landskapet Åland (11/57), sådan paragrafen lyder i landskapslagen den 4 april 1963 (8/63), som följer:

5 §.

Följande näringar är underkastade de villkor och bestämmelser varom särskilt är föreskrivet:

- - - - -

10) planering, byggande, tillverkning, reparation, underhåll och drift av elmateriel och elanordningar, produktion och överföring av elektricitet samt leverans av elektricitet för annat än för eget bruk;

- - - - -

Denna lag träder i kraft den

198 .

Mariehamn den 26 november 1981

L a n t r å d

Folke Woivalin

Lagberedningssekreterare

Elisabeth Naucclér.